

'Muzikaal Spel met Kleuters'
Christiane Nieuwmeijer
NMP, 1 november 2019

Fig. 1. Hoe jonge kinderen tekenen en schrijven

Muzikaal spel

Binnen muzikaal spel spelen kinderen zelfstandig met klankbronnen/muzikale attributen, in een door de leerkracht geprepareerde omgeving . Kinderen:

- ontdekken geluid, improviseren en creëren,
- zingen ('chanting') en bedenken liedjes,
- bewegen op (zelfgemaakte-) live muziek en muziek van geluidsdragers,
- noteren hun eigen muziek,
- spelen hun eigen genoteerde muziek of die van andere kinderen.

De spelbegeleiding van de leerkracht varieëert van 'niets doen' tot het plegen van doelbewuste interventies (Pound & Harrison, 2003). Doelbewuste interventies zijn:

- *Kindgeïnitieerd*: observeren; interesse tonen; vragen stellen; de muzikale handelingen van het kind beschrijven in muzikale taal; meedoen,
- *Volwassene responsief*: voeren van muzikale 'conversaties'; toevoegen van ideeën aan die van de kinderen,
- *Volwassene gestuurd*: initiëren van nieuwe activiteiten; toevoegen van nieuwe materialen.

Muzikale ontwikkeling binnen muzikaal spel

Uit onderzoek blijkt dat muzikaal spel van grote invloed kan zijn op de muzikale ontwikkeling. Het kind:

- leert gericht en geconcentreerd luisteren,
- ontwikkelt het concentratievermogen,
- krijgt, door te experimenteren en manipuleren, begrip van geluiden en hoe die worden gemaakt,
- ontdekt en herkent muzikale kenmerken zoals hoog/laag, hard/zacht, snel/langzaam, kort/lang en kan die na verloop van tijd benoemen
- ontwikkelt zodoende een muzikale woordenschat om muziek (zelfgemaakt, of door anderen) mee te kunnen beschrijven,
- ontwikkelt het (muzikale-) geheugen door te musiceren, en door te spreken over (reeds gemaakte-) en of genoteerde muziek en door er op te bewegen,
- leert, m.b.v. muzikaal geheugen, muzikaal begrip en muzikale taal, op (zelfgemaakte-) muziek te reflecteren,
- ontwikkelt zijn (muzikale-) creativiteit door het maken van liedjes, muziekstukjes, notaties en dansjes,
- leert reageren op eenvoudige directiegebaren (beginnen, eindigen, volume), en ontwikkelt daarmee het gevoel voor timing,

Door te bewegen op muziek ontwikkelt het kind:

- lichaamscontrôle en coördinatie,
- lichaamsbesef,
- ruimtelijk inzicht en -geheugen,
- lateralisatie.

Tenslotte kan muzikaal spel ook positieve effecten hebben op andere ontwikkelingsgebieden, zoals op de auditieve verwerking van kinderen, hetgeen de taalverwerving weer ten goede komt. Ook kan door muzikaal spel het zelfregulerend gedrag van kinderen toenemen, omdat ze in muzikaal spel veel en vaak keuzes moeten maken. Tenslotte heeft het samenspelen een positief effect op de sociale ontwikkelingen van kinderen, doordat zij naar elkaar moeten luisteren, rekening met elkaar moeten houden, op elkaar moeten wachten en zaken (zoals muziekinstrumenten) met elkaar moeten delen.

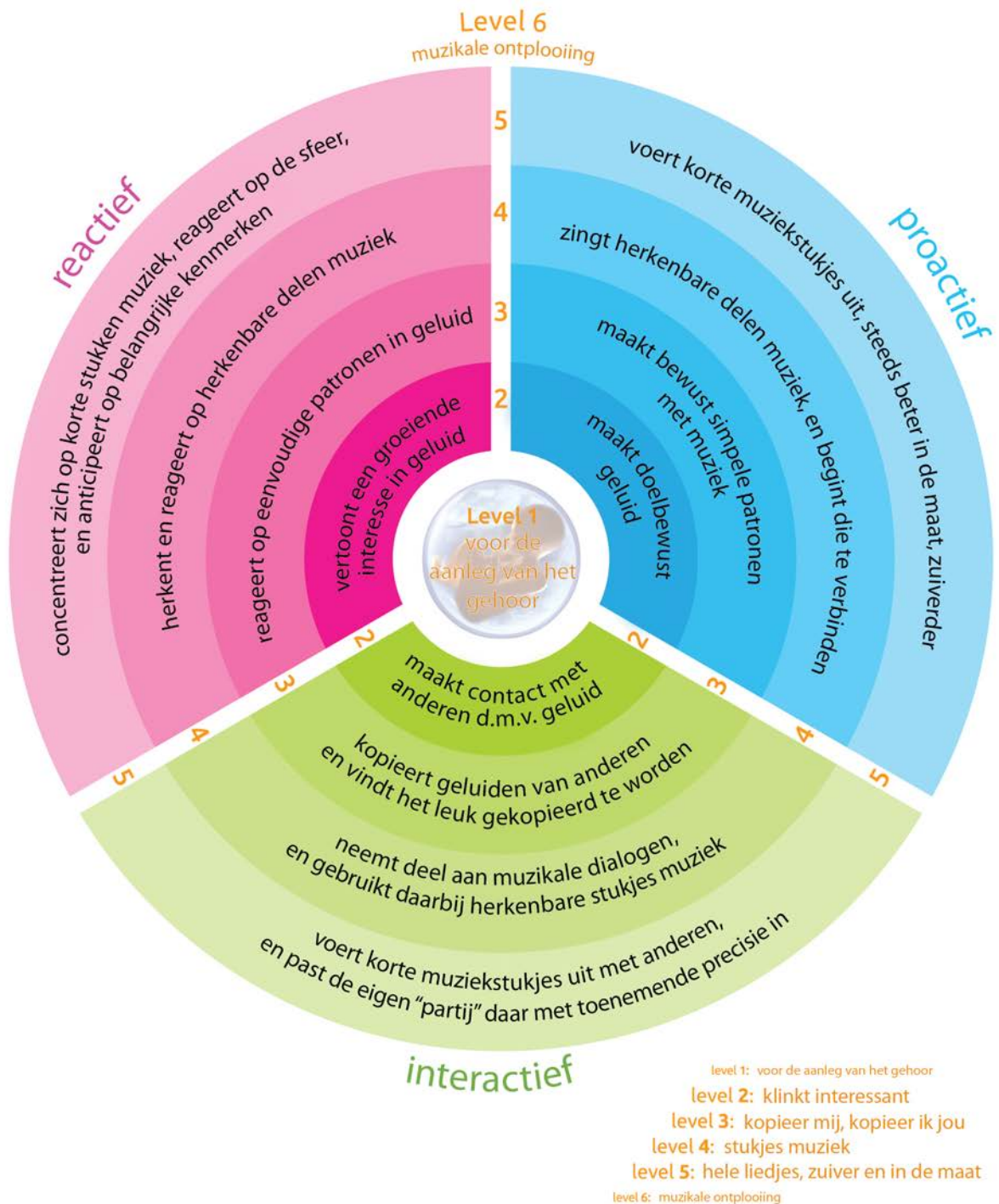

ocarina's kalimba, dondertrommel, ocean drum, chimes, flexa-tone.

Fig.2: Resp. tafel cither, melodica, Jonge kinderen houden van effect-instrumenten.

sounds of intent framework *in the early years*

(Meer lezen?: <http://www.eysoi.org/> en: https://drive.google.com/file/d/0B6gMl_lvIRNdQU9tOUVvZEIpTzA/view)

Youtube filmpjes om het model van Sounds of Intent op toe te passen met studenten:

- Youtube: Ella Mae sings "An American Trilogy" by Elvis Presley
- Youngest Indian classical singer
- 2 year old dancing the jive
- Little Girl Sings Old MacDonald Had a Farm. (NB: kind is 23 maanden)

Literatuur:

Andress, B. (1998). *Music for young children*, Orlando, FL: Harcourt Brace.

Berger, A.A. & Cooper, S. (2003) 'Musical Play: A Case Study of Preschool Children and Parents'. *Journal of Research in Music Education* 51, 151-165.

Burnard, P. (2006). The individual and social worlds of children's musical creativity. In: McPherson, G. ed. *The child as musician*. Oxford: Oxford University Press.

Custodero, L. (2005). Observable indicators of flow experience: a developmental perspective on musical engagement in young children from infancy to school age. *Music Education Research*, 2, 185-209.

Forrester, M.A. (2010). Emerging musicality during the pre-school years: a case study of one child. *Psychology of Music* 38, 131-158.

Glover, J. (2000). *Children Composing 4-14*. London: RoutledgeFalmer.

Gluschankof, C. (2004). Music and Play: Diverse Aspects of 4-6 Year Olds' Self-initiated Musical Play. *Questions of Quality, international Conference CECDE (2004)*.

Gluschankof, C. (2008). Musical Expressions in Kindergarten: an intercultural study?. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 9/4, 317-327.

Hoek, E. van, Lutke, S., Nieuwmeijer, C. (2011). Bend the Twig and bend the Tree. In search of a Music Education Approach for Young Children. *Proceedings of the 5th Conference of the European Network of Music Educators and Researchers of Young Children*.

John, St., P.A. (2006). Finding and making meaning: young children as musical collaborators. *Psychology of Music*, 34, 238-261.

Littleton, D. (1998). Music learning and child's play. *General Music Today*, 12, 8-15.

Miller, L.B. (1990). *Music in early childhood: naturalistic observation of young children's musical behaviors*. Ph.D. University of Kansas, Michigan: UMI.

Morin, F. (2001). Cultivating musical play: the need for changed teaching practise. *General Music Today*, 14, 24-30.

Nieuwmeijer, C. (2013). 1+1=3: Effecten van de samenwerking tussen musicus en groepsleerkracht op het vrije muzikale spel van kinderen. in: Hoogeveen, K. et al. (2013). *Creativiteit is hard werken*. Utrecht: HKU.

Nieuwmeijer, C. (2013). 1+1=3. The positive effects of the synergy between musician and classroom teacher on young children's free musical play. MA Dissertation Applied Music Education. London: University of Roehampton.
<https://www.hku.nl/OnderzoekEnExpertise/Lectoraten/AfgeslotenLectoraten/LectoraatKunsteducatie/ArchiefProjecten.htm>

Nieuwmeijer, C. (2014). Muziekhoek: spelend leren over muziek. *Het Jonge Kind*, 42-4. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.

Nieuwmeijer, C, Marshall, N. & van Oers, B. (2019). Dutch early years classroom teachers facilitating and guiding musical play: problems and opportunities. *European Early Childhood Education Research Journal*, (27)6

Nieuwmeijer, C. (2019). Muzikaal spel in groep ½ van het basisonderwijs: feit of fictie? *Cultuur + Educatie*, (18)52

Niland, A. (2009). The power of musical play: the value of play-based, child-centered curriculum in early childhood music education. *General Music Today*, 23/1, 17-21.

Pound, L. & Harrison, C. (2003). *Supporting Musical Development in the Early Years*. Buckingham: Open University Press.

Smith, K.M. Montgomery, P. (2007). Free musical Play & Socially Mediated Learning. Musings for Early Childhood Education. *Listen to their voices : research and practice in early childhood music*. Waterloo: CMEA .

Sundin, B. (1998). Musical creativity in the first six years: a research project in retrospect. In: Sundin, B., McPherson, G., & Folkestad, G., ed. *Children composing*. Malmö: Malmö Academy of Music.

- Trehub, S.E. (2006). Infants as musical connoisseurs. In: McPherson, G. ed. *The child as musician*. Oxford: Oxford University Press.
- Young, S. (1995). Listening to the music of early childhood. *British Journal of Music Education*, 12, 51-58.